

همیشه یکی جامعه

طرح: هوشمندی با تمام نیروی

هوش مصنوعی؛ ابزار تقلب دانش آموزان

رونق گرفتن هوش مصنوعی در میان دانش آموزان و تقلب با تکیه بر آن، به دغدغه جدید معلم‌ها تبدیل شده است

م گزارش
فهیمة طباطبائی
روزنامه‌نگار

جدیدی که با سرعت زیادی مورد توجه دانش آموزان قرار گرفته و مسئولان نظام آموزشی به خصوص معلمان را شگفت زده و غافلگیر کرده است. بخش زیادی از معلم‌ها مانند سایر تکنولوژی‌های دیگر

که از فضای مجازی برآمده، نگران نفوذ ابعاد منفی هوش مصنوعی هستند و در گفت‌وگوها پیشان آن را «خطرناک برای یادگیری» معرفی و برخی هم آن را به گزینه‌ای برای به‌روزشدن شیوه‌های

تدریس معلم‌ها یاد می‌کنند. هفته گذشته، در پلتفرم کلاب‌هوس، یک نشست با عنوان «هوش مصنوعی در آموزش» برگزار شد که معلمان از استان‌های مختلف گرداننده آن بودند؛ نشستی که بیشتر در حد طرح

مسئله بود و آنها راه حلی برای مواجهه با این پدیده نوظهور نداشتند و بیشتر دنبال «هوش مصنوعی در آموزش» برگزار شد که معلمان از استان‌های مختلف گرداننده آن بودند؛ نشستی که بیشتر در حد طرح

دانش آموزان در هوش مصنوعی
چلوتر از معلمان

ستار حسین عماری، معلم شیمی متوسطه دوره دوم: استفاده از هوش مصنوعی بین دانش آموزان شدت زیادی گرفته و آنها برای هر مسئله درسی سراغ آن می‌روند. دانش آموزان به‌صورت خودجوش و از طریق فضای مجازی یا گروه همسالان با پدیده هوش مصنوعی آشنا شده‌اند و در این زمینه از بسیاری از ما معلمان چلوتر هستند. بسیاری از آنها نسخه‌های جدید و ارتقا یافته هوش مصنوعی را در گوشی موبایل خود نصب کرده‌اند و هر روز به کشف جدیدی در نحوه استفاده از آن می‌رسند که با یکدیگر به اشتراک می‌گذارند. این در حالی است که اغلب ما معلمان در مورد هوش مصنوعی عقب‌مانده‌ایم و این شکاف باعث شده دانش آموز خود را چلوتر از معلم ببیند. باید قبول کرد که این فاصله بسیار بد است. ما معلمان باید زودتر با هوش مصنوعی و کاربردهای آن در آموزش آشنا شویم و گرنه ممکن است مثل سایر ابزار مجازی این تکنولوژی در امر آموزشی به بیراهه برود و مقابل مدرسه قرار گیرد.

۲ شرط استفاده از تکنولوژی جدید در مدارس

دکتر محمد حسینی، عضو هیأت علمی پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش: با شبکه

مجازی و پدیده‌های پیرامون آن که حساس‌ترین و مهم‌ترین آن هوش مصنوعی است، باید برخوردی داشته باشیم که هم تهدیدات آن و هم فرصت‌های آن به‌خوبی شناخته شود و به شکل درست و کاربردی از آن استفاده کنیم. این شناخت نباید لحظه‌ای و مقطعی باشد، بلکه باید مستمر و پیوسته دنبال شود تا از این طریق سیاست‌ها و راهبردهای هوش مصنوعی مورد بازنگری قرار بگیرند. سیاست کلان همین است که با شناخت دقیق این پدیده جدید، از فرصت‌های آن استفاده کنیم و تهدیدات آن را به حداقل برسانیم. به‌عبارتی باید هم جنبه‌های سودمند و هم جنبه‌های مضر آن را بشناسیم و در استفاده از ظرفیت‌های سودمند

و مفید آن بهتر عمل و جنبه‌های منفی را مهار کنیم. اولین شرط مواجهه با این پدیده آگاهی‌بخشی است که بهترین سلاح برای پدیده‌های نوظهوری است که می‌توانند تهدید محسوب شوند. این آگاهی باید عمومی باشد و همه ذی‌نفعان را دربربگیرد؛ یعنی دانش آموزان، معلمان، کارشناسان و والدین بر کاربرد مثبت هوش مصنوعی آگاه شوند و محدودیت‌ها و تهدیدهای آن هم آشکار شود. این آگاهی می‌تواند فرهنگ درست استفاده از این ابزار و تکنولوژی را ترویج دهد. باید آداب استفاده از این فضا مانند سایر ابعاد فضای مجازی را یاد بگیریم و سپس اخلاقی زندگی در فضای مجازی را به دانش آموزان آموزش دهیم. ضروری‌تر از این آموزش وجود ندارد؛ چراکه میزان زندگی و حضور در این فضا روزبه‌روز بیشتر

و عمیق‌تر می‌شود و کودک باید از پیش‌دستانی زندگی در این فضا را آموزش ببیند.

دومین شرط این است که توسعه و متناسب‌سازی توانایی تکنولوژیک معلمان در این زمینه را فراهم کنیم. این اصل اساسی و مهمی است. در دوره کرونا این ضرورت بسیار احساس شد چراکه معلمان ما هیچ آشنایی‌ای نسبت به این فضا نداشتند. این کوچ اجباری مشکلات و مسائلی به‌وجود آورد و هرچند در نهایت توانستیم آموزش را به سلامت از دوران کرونا عبور دهیم اما واقعیت این است که روش مرسوم و سنتی معلمان پاسخگوی آن شرایط نبود. در باره هوش مصنوعی هم چنین است و باید معلمان توانایی آموزش در فضای وب را به توانایی‌های دیگرشان اضافه کنند تا بتوانند از فواید آن نهایت استفاده را ببرند و تهدیدهای آن را مهار کنند.

تولید محتوا بر مبنای هوش مصنوعی

علیرضا کاظمی، وزیر آموزش و پرورش روز چهارشنبه، ۱۴۰۳/۱۲/۲۱ در جمع آخرین مدرسه‌ساز گفت: مسیری برای آموزش و پرورش ترسیم کرده‌ایم و چارچوب و سند آن آماده شده و برای تمام مقاطع برنامه‌ریزی می‌شود. باید تمامی دانش‌آموزان و معلمان ما با هوش مصنوعی آشنا و تجهیز شوند. برنامه آموزش تولید محتوا بر مبنای هوش مصنوعی برای دانش آموزان و معلمان ما در دست اقدام است و به‌زودی ابلاغ خواهد شد.

کرده‌ایم و چارچوب و سند آن آماده شده و برای تمام مقاطع برنامه‌ریزی می‌شود. باید تمامی دانش‌آموزان و معلمان ما با هوش مصنوعی آشنا و تجهیز شوند. برنامه آموزش تولید محتوا بر مبنای هوش مصنوعی برای دانش آموزان و معلمان ما در دست اقدام است و به‌زودی ابلاغ خواهد شد.

دریچه

کاربردهای هوش مصنوعی در آموزش

اصطلاح هوش مصنوعی برای توصیف سیستمی به کار می‌رود که می‌تواند فعالیت‌های شناختی وابسته به ذهن انسان از جمله «یادگیری» و «حل مسئله» را به خوبی یا حتی بهتر از انسان‌ها انجام دهد. با توجه به نوبودن این سیستم و اثرگذاری آن بر روند آموزشی کشور، پژوهش‌های اندکی در این رابطه وجود دارد. پژوهش «نقش هوش مصنوعی در آموزش و یادگیری» نوشته یوسف‌رضا رضایی که در تابستان ۱۴۰۳ منتشر شد را می‌توان به‌عنوان تلاشی برای شفاف کردن کارکردهای هوش مصنوعی معرفی کرد.

کمک به مردم نیازمند و ستمدیده مرز نمی‌شناسد و خیرین ایرانی همان قدر که حواسشان به نیازمندی‌های داخل کشور است، چند ماهی می‌شود که از اموال خود برای کمک به مردم فلسطین و لبنان گذشته‌اند.

در روزهای اخیر، خانواده شهید علوی، ساکن شهر زاوین کلات (واقع در خراسان رضوی) واحد مسکونی خود را به منظور کمک به جبهه مقاومت، مردم فلسطین و لبنان اهدا کرده‌اند.

این خبر را حجت‌الاسلام حسین اسلامی راد، امام جمعه زاوین کلات اعلام کرد و گفت:

این واحد مسکونی به ارزش ۴میلیارد ریال در شمال زاوین قرار گرفته و عواید حاصل از فروش آن به جبهه مقاومت اختصاص یافته است.

این امام جمعه ضمن قدردانی از اقدام ارزشمند این خانواده شهید گفت: هدف این خانواده خیر لیبیک گفتن به فرمان رهبری در کمک به غزه و لبنان است. یاری رساندن به مردم مسلمان غزه و لبنان که شرایط سختی را سپری می‌کنند، حرکتی ارزشمند و اقدام این خانواده شهید الگو است. خانواده معظم شهدا در این شرایط حساس شیعیان و آوارگان را فراموش نکرده‌اند و بدون نگاه منفعت‌طلبانه و با نگاه اسلامی منافع شخصی را زیر پا گذاشته‌اند.

در کنار این خبر، یک کار خیر دیگر هم در روزهای اخیر مورد توجه قرار گرفته است. بشیرحسین پور نام پدري است که در سالگرد درگذشت فرزند خردسالش، ۱۰۰میلیون ریال برای آزادی یک زندانی جرائم غیر عمد اهدا کرده است.

بهبیستی

افزایش ۴۰درصدی مستمری مددجویان بهزیستی

مستمری مددجویان کمیته امداد و بهزیستی با موافقت نمایندگان مجلس شورای اسلامی ۴۰درصدافزایش پیدا خواهد کرد.

این افزایش در جریان بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۲ رقم خورد و پس از بررسی مستمری مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور، نمایندگان بارشد ۴۰درصدی آن در سال آینده موافقت کردند.

در جزء بند «پ» تبصره ۱۲ ماده واحده این لایحه آمده است: مستمری مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور به میزان ۴۰درصد افزایش پیدا کند و این بند در اولویت پرداخت تا پنجم هر ماه قرار گیرد. لازم به ذکر است که مصوبات نمایندگان در جلسه علنی درباره جزئیات لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ برای تبدیل شدن به قانون نیاز به تأیید شورای نگهبان دارد.

کتاب

استقبال ۲۶کشور از جایزه جهانی ادبیات فلسطین

در دومین دوره جایزه جهانی ادبیات فلسطین ۳۴۵عنوان کتاب از ۲۶کشور به دبیرخانه جایزه ارسال شده است. محسن پرویز، دبیر این جایزه با اعلام این خبر گفت: آثار رسیده را داوری کردیم. اگرچه بیشترین آثار ارسالی از زبان‌های عربی و زبان فارسی بود، به زبان‌های انگلیسی، اردو، مالایایی، فرانسوی و اسپانیایی هم آثاری داشتیم. ما در این دوره ۶گروه داوری و بخش مختلف نمایشنامه، خاطرات، داستان کوتاه، کودک، شعر و رمان داشتیم.

او افزود: بیشترین تراکم آثار در بخش رمان بود که ۱۰۶ اثر به دبیرخانه ارسال شده بود و کمترین تعداد مربوط به نمایشنامه بود با ۱۹اثر. در مرحله نهایی، چند تن از استادان دانشگاه‌های ایران و دانشکده‌های زبان‌های خارجی مشارکت کرده‌اند. علاوه بر این، رؤسای هر دانش‌آموز با استفاده از دسترسی جهانی می‌توانند نظرآنهاش استفاده خواهیم کرد. با توجه به تنوع داروان از کشورهای مختلف در این جایزه، تصور ما این است که انتخاب‌های عادلانه‌ای خواهیم داشت.

خبر خوب

اهدای یک آپارتمان

به مردم فلسطین و لبنان

کمک به مردم نیازمند و ستمدیده مرز نمی‌شناسد و خیرین ایرانی همان قدر که حواسشان به نیازمندی‌های داخل کشور است، چند ماهی می‌شود که از اموال خود برای کمک به مردم فلسطین و لبنان گذشته‌اند.

در روزهای اخیر، خانواده شهید علوی، ساکن شهر زاوین کلات (واقع در خراسان رضوی) واحد مسکونی خود را به منظور کمک به جبهه مقاومت، مردم فلسطین و لبنان اهدا کرده‌اند.

این خبر را حجت‌الاسلام حسین اسلامی راد، امام جمعه زاوین کلات اعلام کرد و گفت:

این واحد مسکونی به ارزش ۴میلیارد ریال در شمال زاوین قرار گرفته و عواید حاصل از فروش آن به جبهه مقاومت اختصاص یافته است.

این امام جمعه ضمن قدردانی از اقدام ارزشمند این خانواده شهید گفت: هدف این خانواده خیر لیبیک گفتن به فرمان رهبری در کمک به غزه و لبنان است. یاری رساندن به مردم مسلمان غزه و لبنان که شرایط سختی را سپری می‌کنند، حرکتی ارزشمند و اقدام این خانواده شهید الگو است. خانواده معظم شهدا در این شرایط حساس شیعیان و آوارگان را فراموش نکرده‌اند و بدون نگاه منفعت‌طلبانه و با نگاه اسلامی منافع شخصی را زیر پا گذاشته‌اند.

در کنار این خبر، یک کار خیر دیگر هم در روزهای اخیر مورد توجه قرار گرفته است. بشیرحسین پور نام پدري است که در سالگرد درگذشت فرزند خردسالش، ۱۰۰میلیون ریال برای آزادی یک زندانی جرائم غیر عمد اهدا کرده است.

خودکار شدن فعالیت‌ها

در محیط‌های آموزشی، وظایفی مانند ارزیابی آزمون‌ها و بررسی تکالیف، زمان قابل توجهی از معلمان را به خود اختصاص می‌دهد؛ کمک گرفتن از هوش مصنوعی می‌تواند، از تباط مستقیم با دانش آموزان و آموزش مفاهیم جدید را جایگزین این فرایندهای زمانبر کند.

پیشبینی

معلم‌ها نمی‌توانند همیشه حین تحصیل در کنار دانش آموزان حضور داشته باشند؛ درحالی‌که برخی از مباحث نیازمند توضیح بیشتر برای عده‌ای از دانش آموزان است. پیش‌بینی اضافی هوش مصنوعی در بعضی مباحث درسی می‌تواند به دانش آموزان در یادگیری مباحثی مانند اصول ریاضیات کمک کند. در این میان نباید فراموش کرد که این ابزار برای یادگیری مفاهیم سطح بالا مناسب نیستند

در دومین دوره جایزه جهانی ادبیات فلسطین ۳۴۵عنوان کتاب از ۲۶کشور به دبیرخانه جایزه ارسال شده است. محسن پرویز، دبیر این جایزه با اعلام این خبر گفت: آثار رسیده را داوری کردیم. اگرچه بیشترین آثار ارسالی از زبان‌های عربی و زبان فارسی بود، به زبان‌های انگلیسی، اردو، مالایایی، فرانسوی و اسپانیایی هم آثاری داشتیم. ما در این دوره ۶گروه داوری و بخش مختلف نمایشنامه، خاطرات، داستان کوتاه، کودک، شعر و رمان داشتیم.

او افزود: بیشترین تراکم آثار در بخش رمان بود که ۱۰۶ اثر به دبیرخانه ارسال شده بود و کمترین تعداد مربوط به نمایشنامه بود با ۱۹اثر. در مرحله نهایی، چند تن از استادان دانشگاه‌های ایران و دانشکده‌های زبان‌های خارجی مشارکت کرده‌اند. علاوه بر این، رؤسای هر دانش‌آموز با استفاده از دسترسی جهانی می‌توانند نظرآنهاش استفاده خواهیم کرد. با توجه به تنوع داروان از کشورهای مختلف در این جایزه، تصور ما این است که انتخاب‌های عادلانه‌ای خواهیم داشت.